

Η ΡΩΜΑΪΚΗ
ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ
ΣΕ ΚΡΙΣΗ

ΑΠΟ ΤΗ ΜΟΝΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΣΤΗΝ
ΤΕΤΡΑΡΧΙΑ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Μετά τον θάνατο του **Μάρκου Αυρηλίου** (180) η αυτοκρατορία περιέρχεται σε μία μεγάλη και παρατεταμένη κρίση. Δεν υπάρχει ικανός διάδοχος και έτσι οι **Πραιτωριανοί**, η αυτοκρατορική φρουρά αφ' ενός και οι **Λεγεώνες** από την άλλη, προσπαθούν να επιβάλουν τον αυτοκράτορα της αρεσκείας τους με αποτέλεσμα να υπάρξει **αναρχία**.

Μάρκος Αυρήλιος
Marcus Aurelius
Antoninus Augustus
(121 - 180)

Προτομή που εκτίθεται
στη Γλυπτοθήκη του
Μονάχου, Γερμανία

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Η **αναρχία** επιφέρει την κατάρρευση της οικονομίας και παραλύει τους κρατικούς μηχανισμούς. Οι αυτοκράτορες διαδέχονται ο ένας τον άλλο. Η **κρατική εξουσία καταρρέει** και μαζί της καταρρέουν όλοι οι κρατικοί θεσμοί. Οι **εξωτερικοί εχθροί** εκμεταλλεύονται και αυτοί το εσωτερικό χάος, διασπούν τα οχυρωμένα σύνορα και **εισβάλλουν** στα εδάφη της Αυτοκρατορίας.

Ο ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΣ

Ο **Διοκλητιανός** ανέβηκε στον θρόνο το 284 και αποφάσισε να επαναφέρει σε τάξη τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία.

Ως **αυτοκράτορας** αποδέχθηκε πως η διοίκηση της τεράστιας αυτοκρατορίας δεν ήταν έργο ενός μόνο ανδρός, γι' αυτό και προχώρησε σε τολμηρές διοικητικές αλλαγές, **μοιράζοντας** την εξουσία.

ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

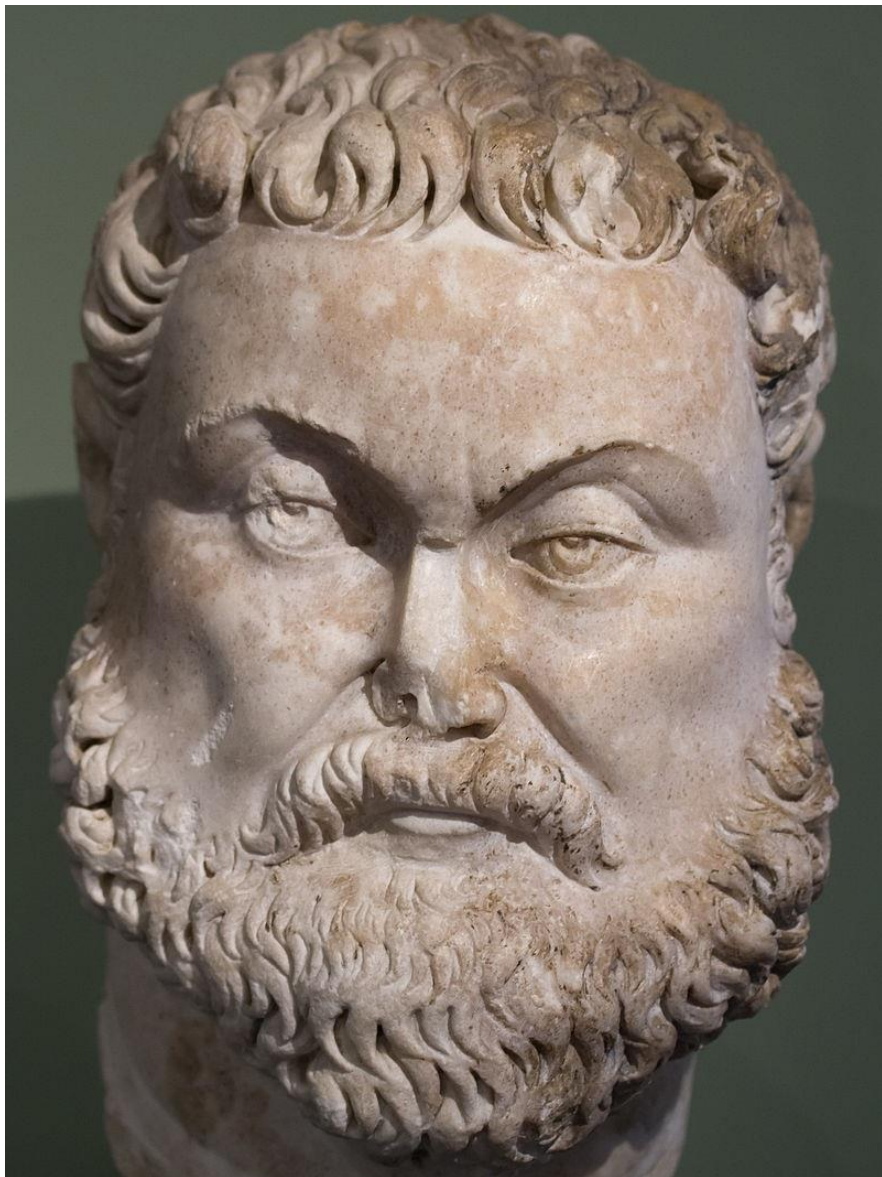
Αυτή η αλλαγή ήταν επιβεβλημένη λόγω των **κινδύνων** στα σύνορα, που απαιτούσαν την άμεση και γρήγορη επέμβαση του στρατού και την αποτελεσματικότερη φύλαξη των συνόρων.

Ο **Διοκλητιανός** αποφάσισε να χωρίσει την αυτοκρατορία αρχικά στα δύο: ο ίδιος κυβέρνησε το **ανατολικό** τμήμα και έδωσε τη διοίκηση του **δυτικού** μέρους σε έναν πιστό σε αυτόν στρατιωτικό, τον **Μαξιμιανό**.

Προτομή του αυτοκράτορα Διοκλητιανού
Αρχαιολογικό Μουσείο Κωνσταντινούπολης

ΜΑΞΙΜΙΑΝΟΣ

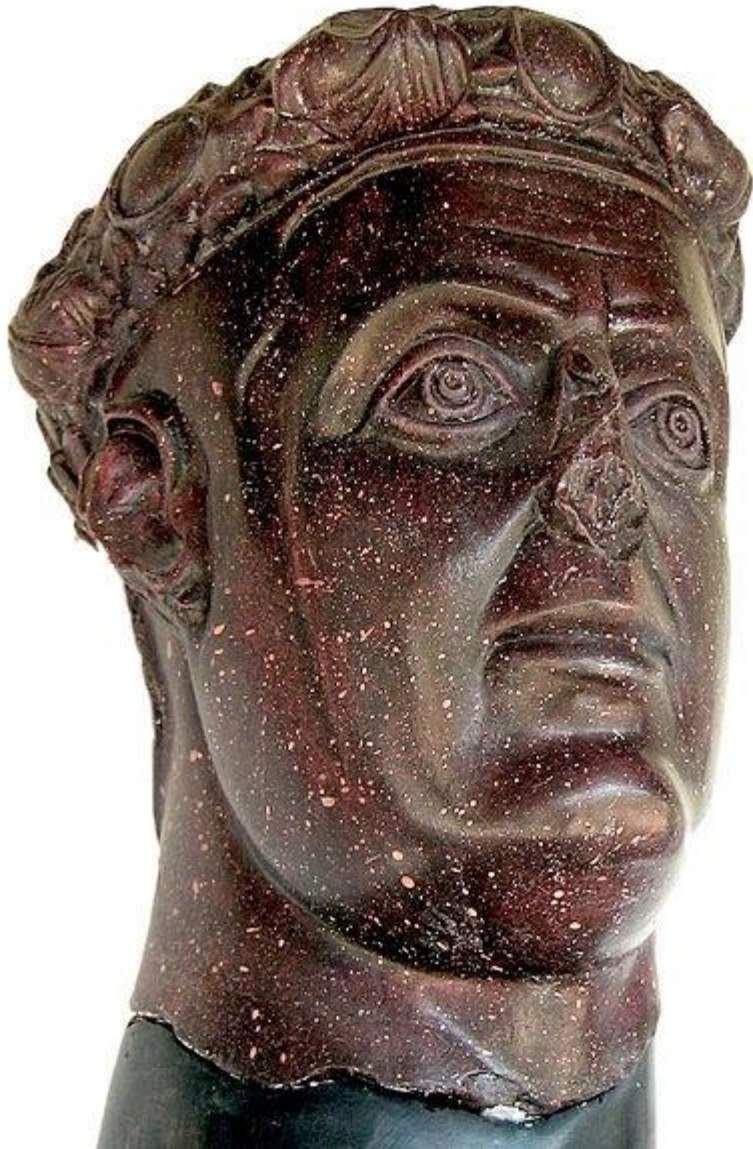
Χρυσό ρωμαϊκό Aureus που απεικονίζει τους συναυτοκράτορες Διοκλητιανό και Μαξιμιανό. Μουσείο Bode, Βερολίνο.

ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Ο **Διοκλητιανός** μετέφερε την έδρα του στη **Νικομήδεια της Βιθυνίας**, ενώ η έδρα του **Μαξιμιανού**, ήταν στο **Μιλάνο** της βόρειας Ιταλίας.

Οι δυο τους πήραν τον τίτλο του **Αυγούστου**, και όρισαν δύο συνάρχοντες, που πήραν τον τίτλο του **Καίσαρα**: στην **Ανατολή** ο **Γαλέριος**, και στη **Δύση** ο **Κωνστάντιος ο Χλωρός**.

ΓΑΛΕΡΙΟΣ

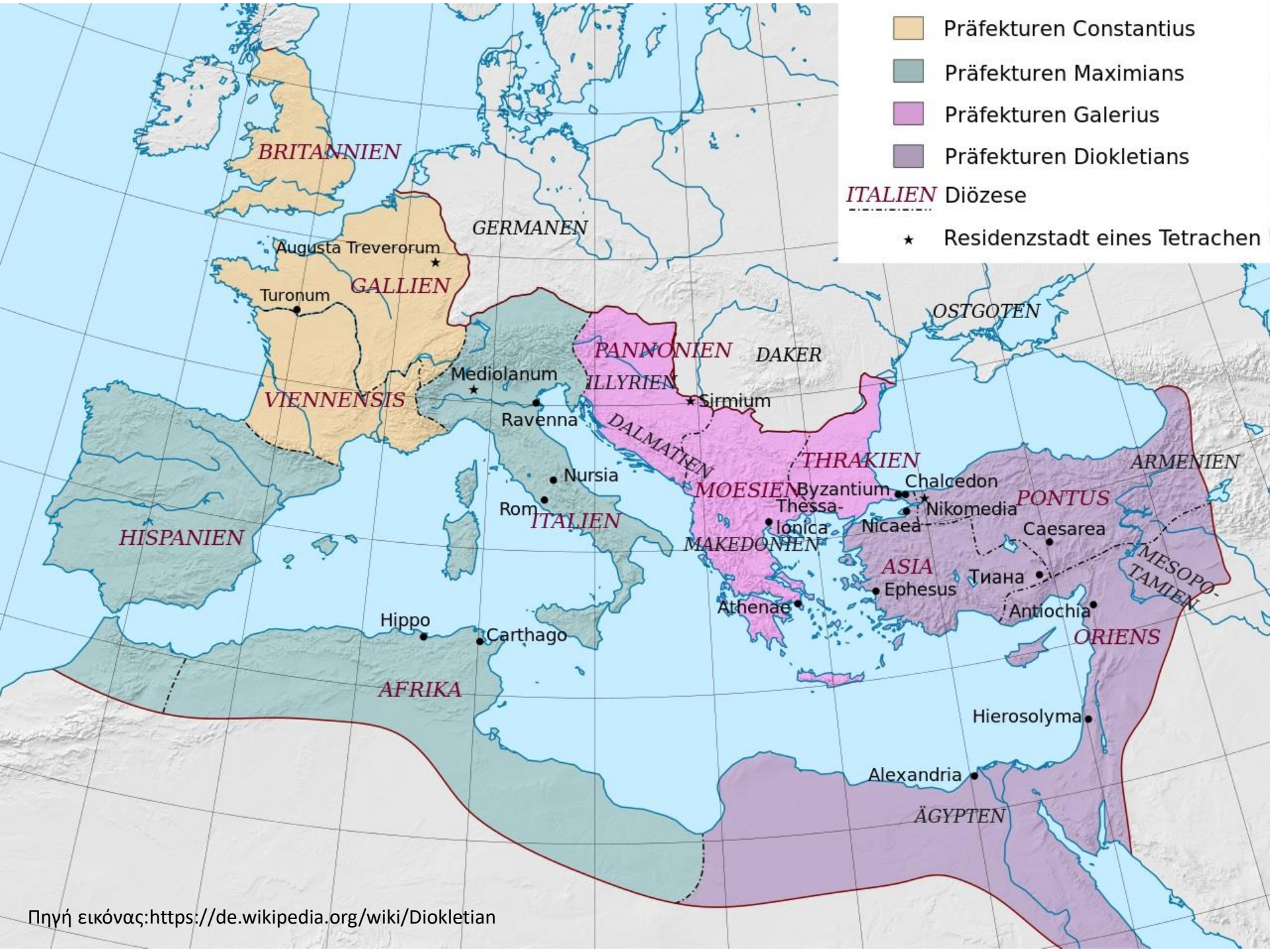

Επάνω: Λεπτομέρεια από την αψίδα θριάμβου του Γαλερίου στη Θεσσαλονίκη.

Αριστερά: Προτομή του Γαλερίου από το ανάκτορο του Romuliana (σημερινό Gamzigrad στη Σερβία.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΟΣ Ο ΧΛΩΡΟΣ

■ Präfekturen Constantius

■ Präfekturen Maximians

■ Präfekturen Galerius

■ Präfekturen Diokletians

ITALIEN Diözese

★ Residenzstadt eines Tetrachen

BRITANNIEN

GERMANEN

Augusta Treverorum ★

Turonum

GALLIEN

VIENNENSIS

Mediolanum ★

Ravenna

Nursia

Rom

ITALIEN

PANNONIEN

ILLYRIEN

DAKER

Sirmium ★

DALMATIEN

THRAKIEN

MOESIEN

MAKEDONIEN

Athenae

Byzantium

Thessa-

Ionica

Ephesus

Antiochia

Hierosolyma

Alexandria

ÄGYPTEN

Chalcedon

Nikomedia

Nicaea

Caesarea

Тiана

Antiochia

Hierosolyma

Alexandria

ÄGYPTEN

ASIA

PONTUS

ORIENS

MESOPOTAMIEN

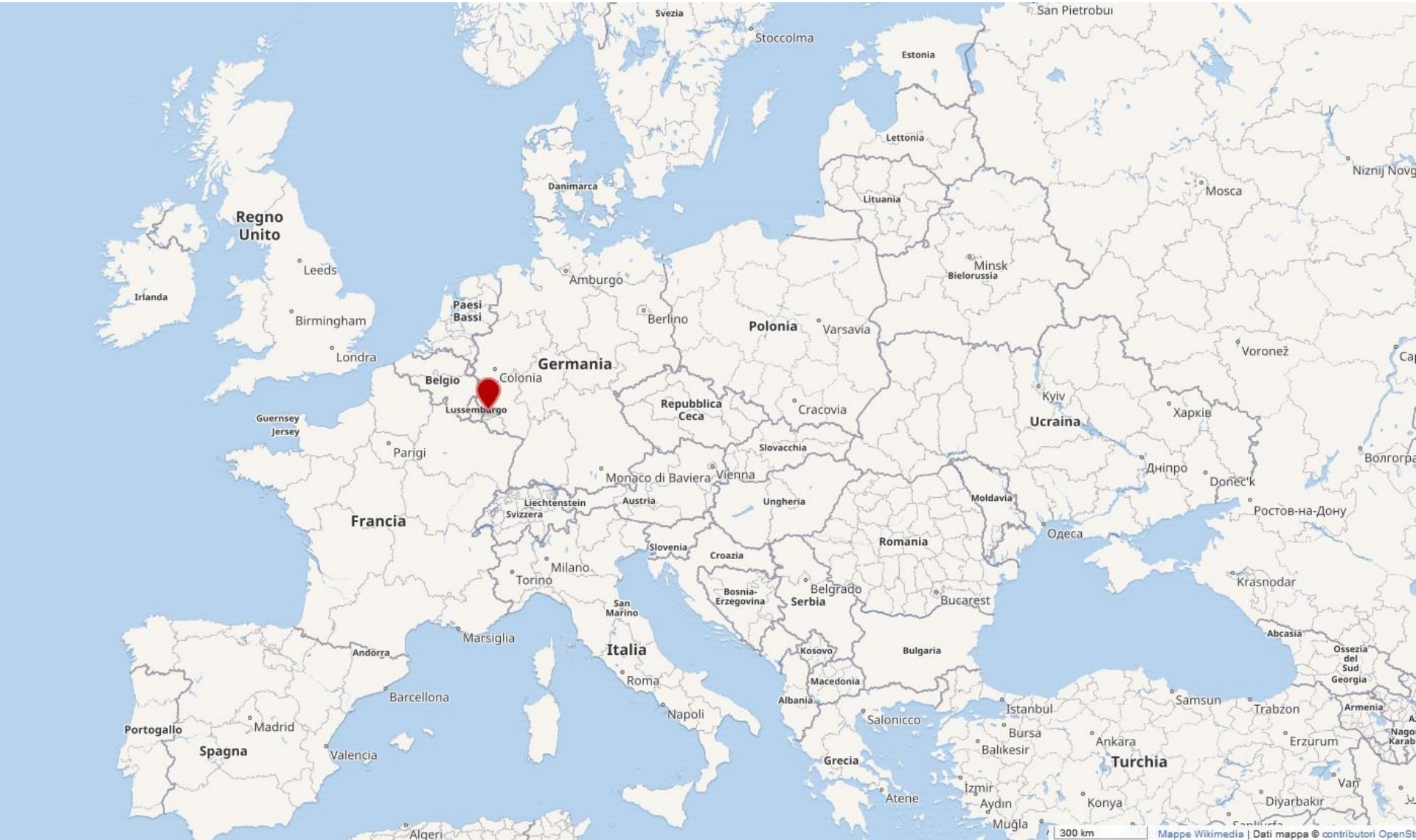
ARMENIEN

OSTGOTEN

ΟΙ ΕΔΡΕΣ ΤΗΣ ΤΕΤΡΑΡΧΙΑΣ

Στην **Ανατολή** ο Γαλέριος εγκατέστησε την έδρα του στο Σίρμιο (Sirmium, στη σημερινή Σερβία) και στη **Δύση** ο Κωνστάντιος ο Χλωρός, εγκαταστάθηκε στους Τρεβήρους στη Γαλατία (Augusta Treverorum) κοντά στα σύνορα με τη Γερμανία. Έτσι η Αυτοκρατορία διοικείται πια από μια **Τετραρχία**, της οποίας ο Διοκλητιανός είναι καθοδηγητής. Η Ρώμη παραμένει η πρωτεύουσα του κράτους.

AUGUSTA TREVERORUM

Πηγή εικόνας: https://it.wikipedia.org/wiki/Augusta_Treverorum#/map/0

West-Pallien

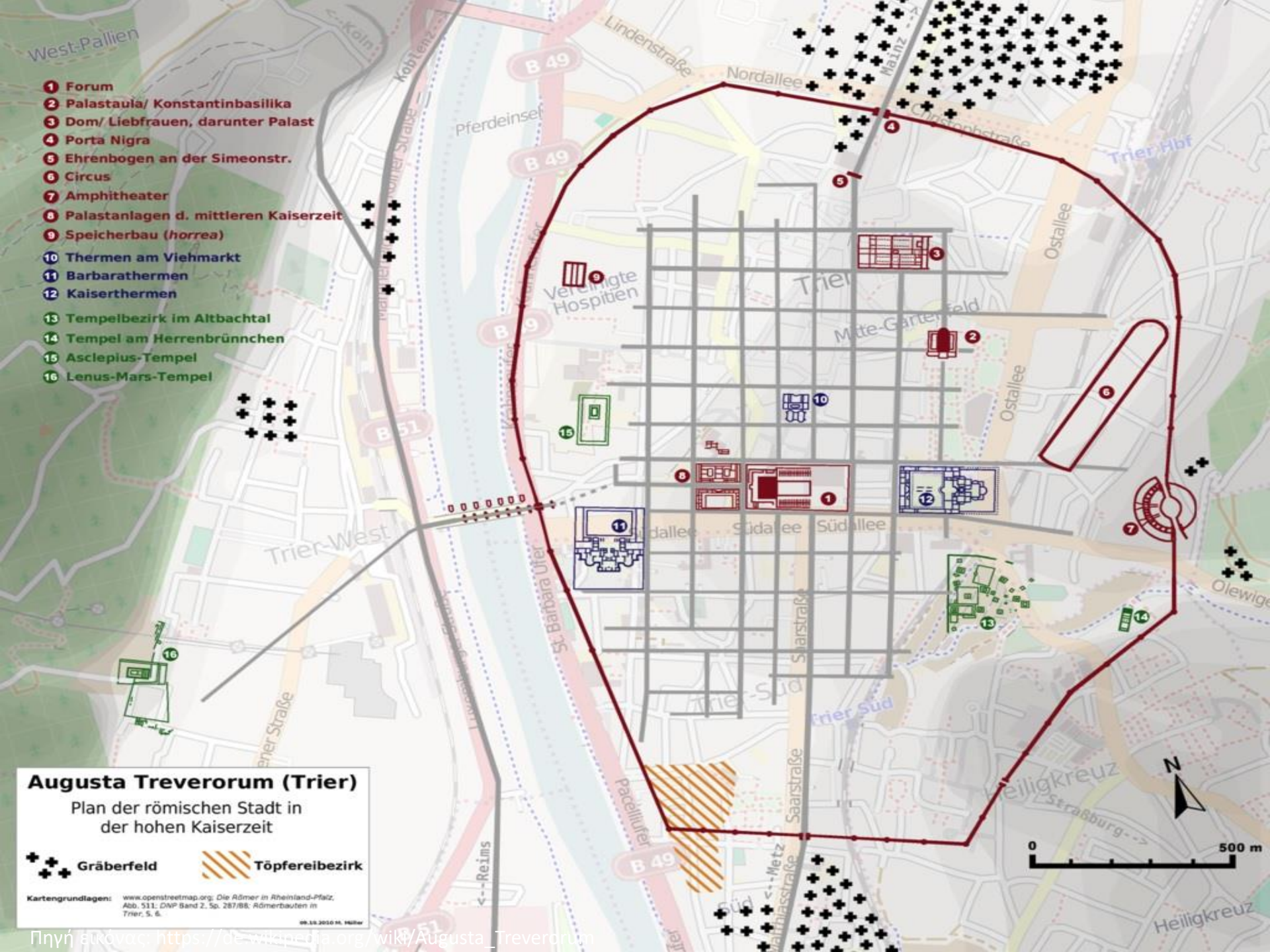
- 1 Forum
- 2 Palastaula/ Konstantinbasilika
- 3 Dom/ Liebfrauen, darunter Palast
- 4 Porta Nigra
- 5 Ehrenbogen an der Simeonstr.
- 6 Circus
- 7 Amphitheater
- 8 Palastanlagen d. mittleren Kaiserzeit
- 9 Speicherbau (horrea)
- 10 Thermen am Viehmarkt
- 11 Barbarathermen
- 12 Kaiserthermen
- 13 Tempelbezirk im Altbachtal
- 14 Tempel am Herrenbrünnchen
- 15 Asclepius-Tempel
- 16 Lenus-Mars-Tempel

Augusta Treverorum (Trier)

Plan der römischen Stadt in der hohen Kaiserzeit

- Gräberfeld
- Töpfereibezirk

Kartengrundlagen: www.openstreetmap.org; Die Römer in Rheinland-Pfalz, Abb. 531; DNP Band 2, Sp. 287/88; Römerbauten in Trier, S. 6.

AUGUSTA TREVERORUM

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Augusta_Treverorum

AUGUSTA TREVERORUM – PORTA NIGRA

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Augusta_Treverorum

AUGUSTA TREVERORUM – ΤΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Augusta_Treverorum

AUGUSTA TREVERORUM – Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

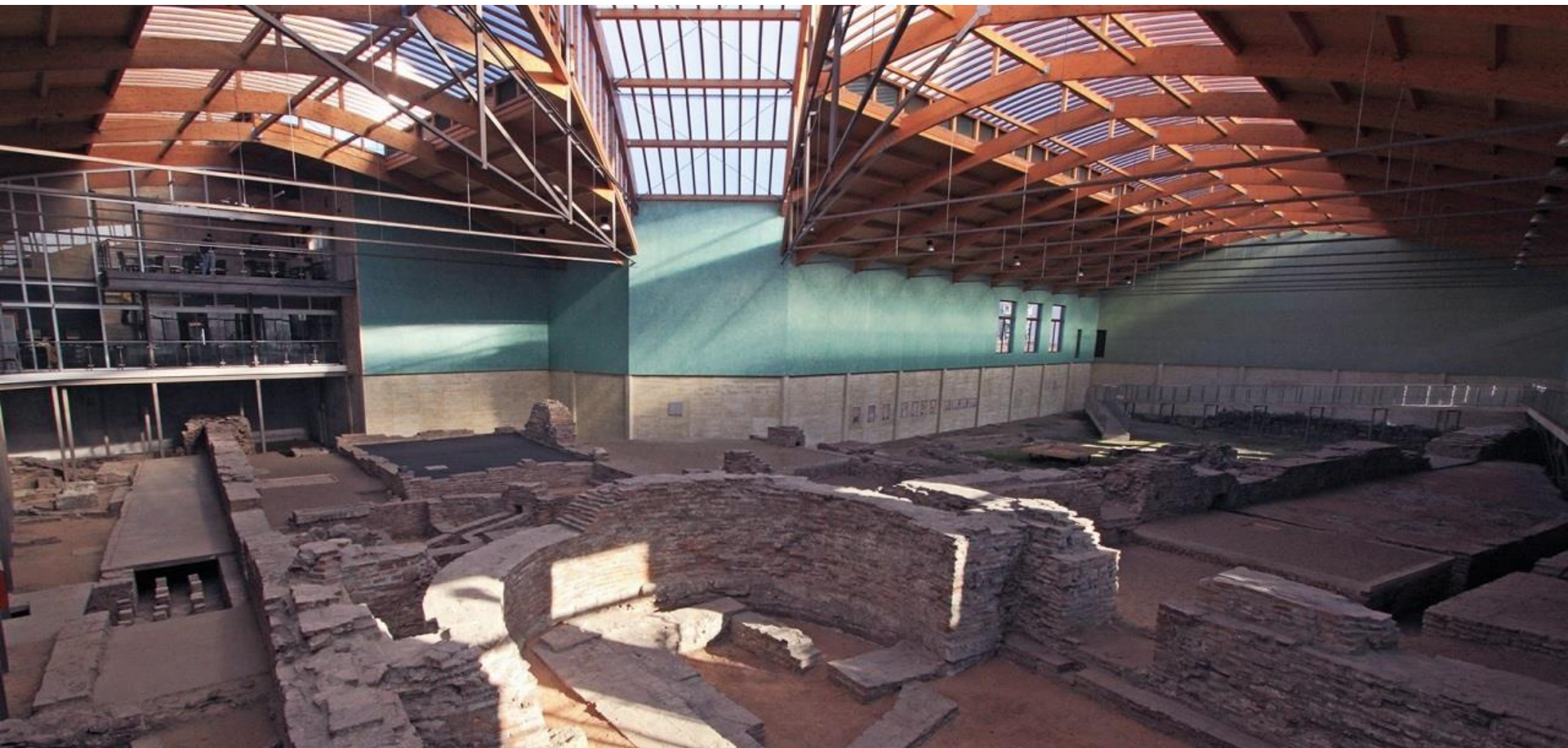

Πηγή εικόνας: <https://de.wikipedia.org/wiki/Trier>

Μακέτα της ρωμαϊκής πόλης Sirmium στον ποταμό Σάβα – σήμερα Sremska Mitrovica, Σερβία

Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Sirmium>

ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΟΥ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ ΣΤΟ SIRMIMUM

Πηγή εικόνας: <https://www.serbia.travel/en/see-serbia/culture/archaeological-sites/sirmium>

ΑΨΙΔΑ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΓΑΛΕΡΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

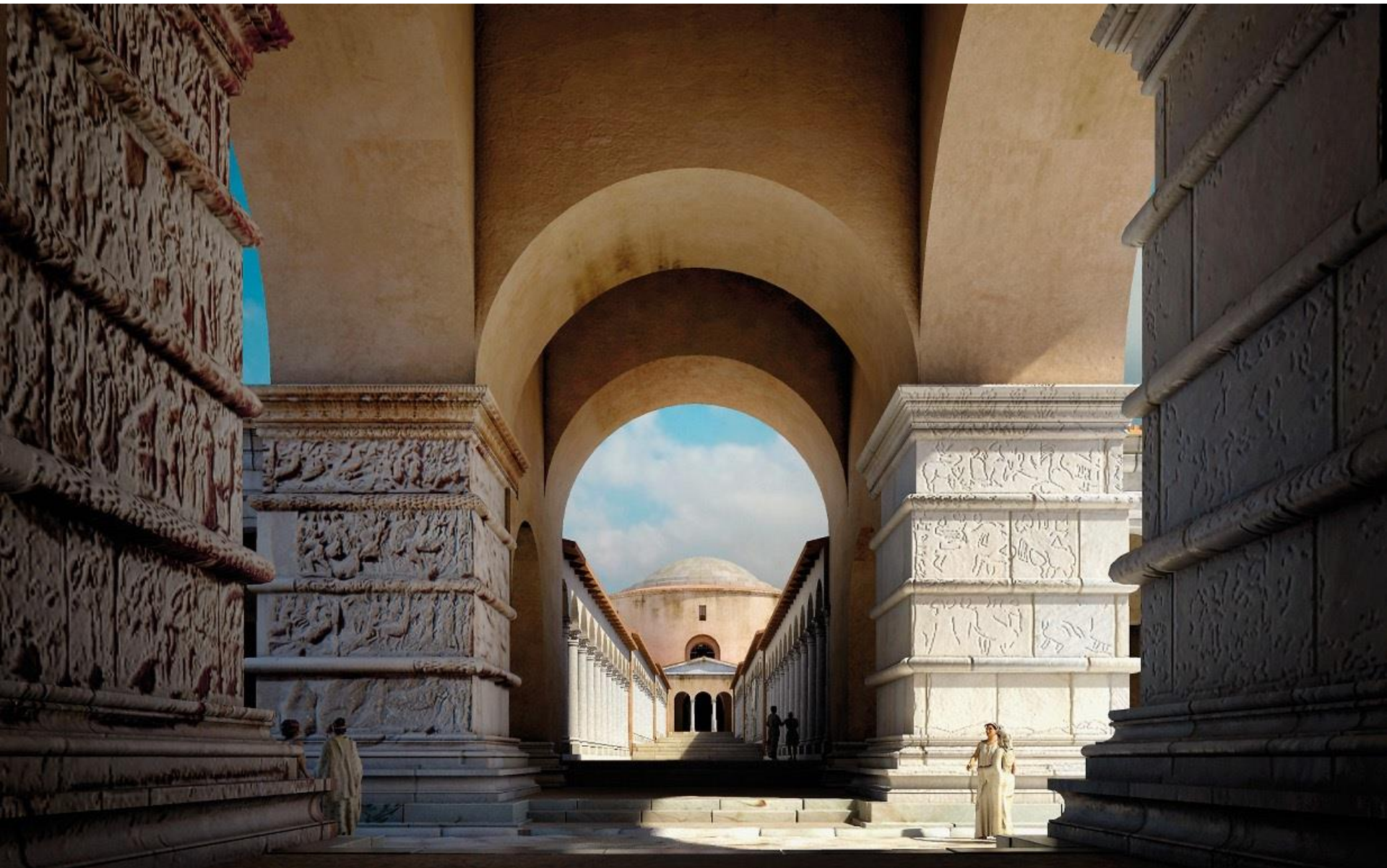

ΑΨΙΔΑ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΓΑΛΕΡΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Πηγή εικόνας: <https://www.aegeantrails.com/el/activity/>

ΑΨΙΔΑ ΘΡΙΑΜΒΟΥ ΓΑΛΕΡΙΟΥ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ανάγλυφο από πορφυρό πέτρωμα,
που απεικονίζει τους τετράρχες.
Ναός του Αγίου Μάρκου, Βενετία, Ιταλία

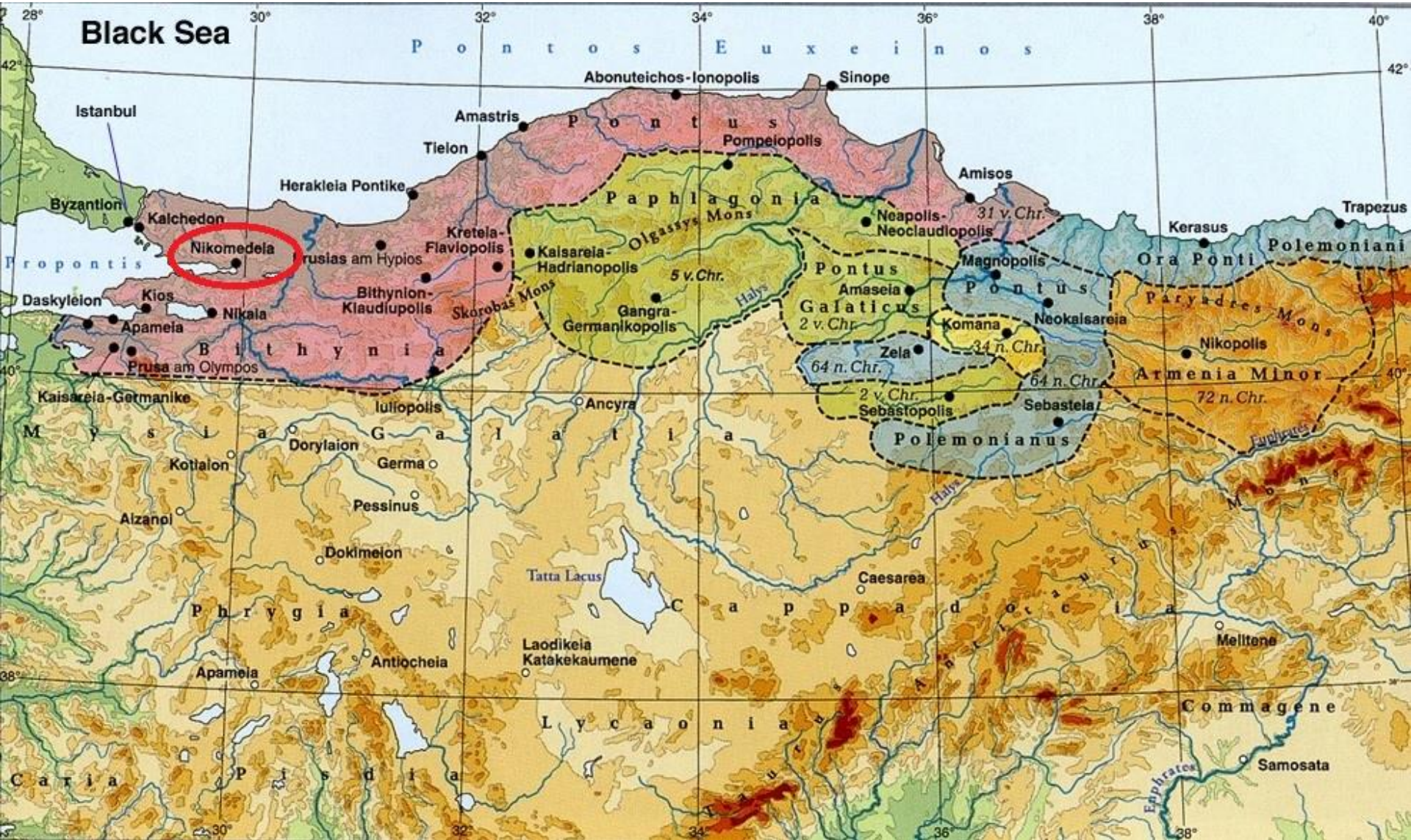
Η ΕΔΡΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ

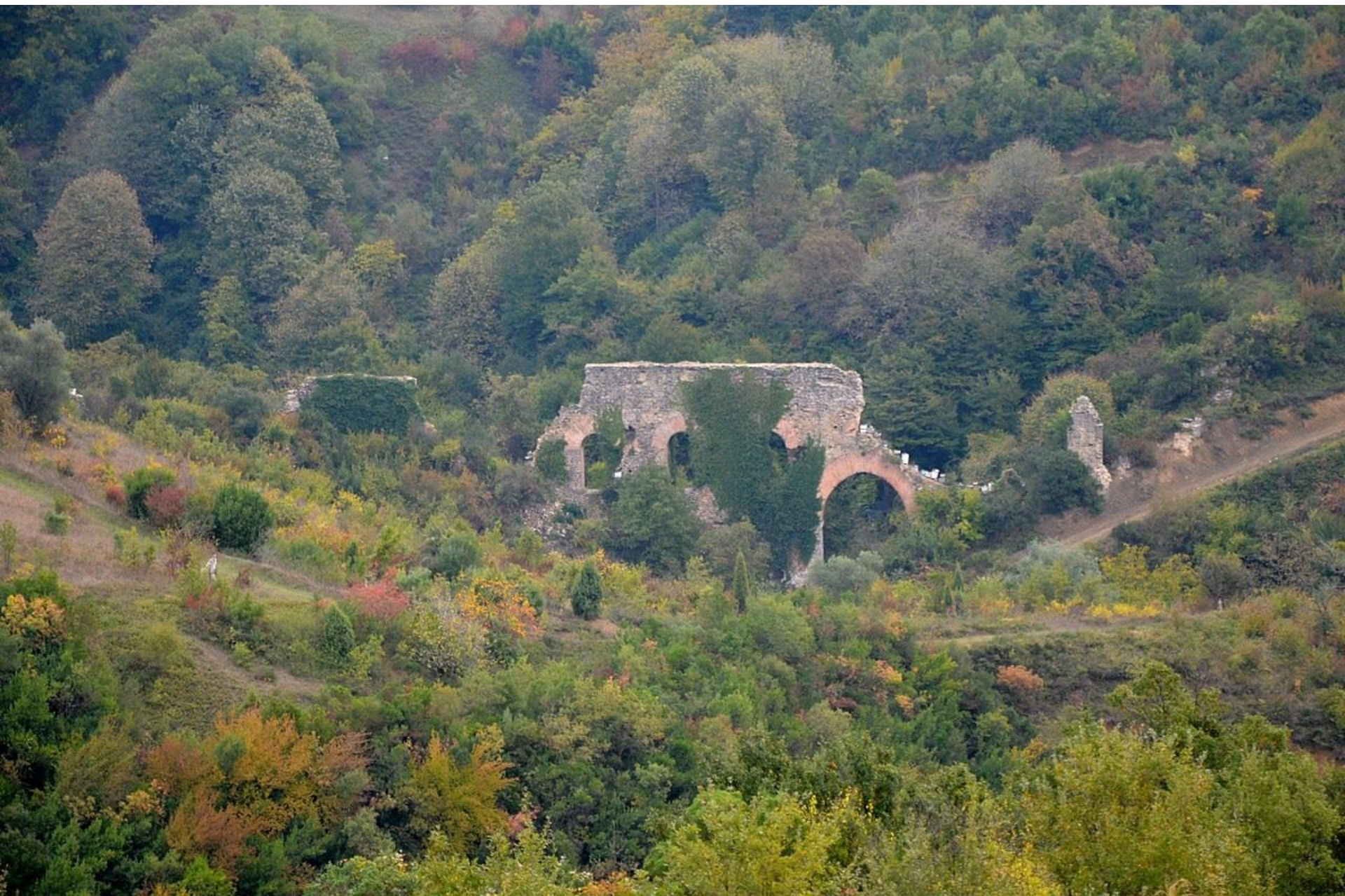
Ο **Διοκλητιανός** μετέφερε την έδρα του στη **Νικομήδεια της Βιθυνίας**, όπου κυριαρχεί το ελληνικό στοιχείο και ο ελληνικός τρόπος ζωής.

Το ανατολικό τμήμα της Αυτοκρατορίας, είχε περισσότερο πληθυσμό και ήταν οικονομικά πιο εύρωστο.

Έτσι, σταδιακά, το ανατολικό τμήμα της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας θα μεταβληθεί σε **ελληνικό**.

Η ΒΙΘΥΝΙΑ ΣΤΑ ΒΟΡΕΙΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣ ΑΣΙΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ ΤΗΣ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑΣ

Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Nicomedia>

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Μαρία Αβερκιάδου (ΠΕ02)